

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Львівський національний університет імені Івана Франка
Кафедра обліку і аудиту

“ЗАТВЕРДЖУЮ”
Проректор

“ 31 ” серпня 2016 року

ПЕДАГОГІЧНА ПРАКТИКА

ПРОГРАМА
нормативної навчальної дисципліни

Підготовки
галузі знань
зі спеціальності
Факультету

докторів філософії
07 “Управління і адміністрування”
071 “Облік і оподаткування”
економічного

Форма навчання	Курс	Семестр	Загальний обсяг (год.)	Всього аудит. (год.)	Самостійна робота (год.)	Контрольні (модульні) роботи (шт.)	Індивідуальні навчально-дослідні роботи, (шт.)	Залік (сем.)
Денна	3	6	120		120			6
Заочна	3	6	120		120			6

Львів
2016 рік

РОЗРОБЛЕНО :

Львівський національний університет імені Івана Франка.

РОЗРОБНИК ПРОГРАМИ:

Швець В. Є. кандидат економічних наук, професор кафедри обліку і аудиту.

Обговорено та рекомендовано до впровадження Вченою радою економічного факультету Львівського національного університету імені Івана Франка для напряму підготовки докторів філософії за спеціальністю 071 “Облік і оподаткування” від 31 серпня 2016 року, протокол № 1.

© Швець В. Є. 2016.

© Львівський національний
університет імені Івана Франка, 2016.

ВСТУП

Програма “Педагогічної практики” складена відповідно до освітньо-наукової програми підготовки докторів філософії з галузі знань 07 “Управління і адміністрування” за спеціальністю 071 “Облік і оподаткування”.

Предметом “Педагогічної практики” є практична педагогічна діяльність як викладача, адаптація до освітнього середовища вищого навчального закладу.

Зміст педагогічної практики:

- Відвідування й аналіз навчальних занять, проведених викладачами у закладі вищої освіти.
- Визначення концептуальних засад організації педагогічної діяльності у вищій школі.
- Ознайомлення з робочою програмою, змістом навчального курсу (за фахом).
- Планування структури, розроблення методики й здійснення підготовки до проведення лекційних, семінарських, практичних, лабораторних занять.
- Підготовка навчально-методичного забезпечення освітнього процесу у вищій школі.
- Написання конспектів навчальних занять.
- Налагодження контакту й організація педагогічної взаємодії зі студентами.
- Проведення різних за формою навчальних занять.
- Здійснення аналізу проведених колегами та самостійно організованих навчальних занять;
- Організація самостійної роботи студентів.
- Впровадження у навчальний процес інноваційних освітніх технологій та авторських методик.
- Вироблення індивідуального стилю організації педагогічної взаємодії та навчально-пізнавальної діяльності студентів.
- Аналіз педагогічних ситуацій та самостійне прийняття рішень щодо вирішення проблем.

Міждисциплінарні зв'язки: Проходження Педагогічної практики забезпечується одержаними знаннями з дисциплін: “Бухгалтерський облік”, “Фінансовий облік”, “Державний фінансовий контроль”, “Педагогіка вищої школи”, “Психологія вищої школи”.

1. Мета і завдання навчальної дисципліни

1.1 Метою «Педагогічної практики» є: формування необхідних практичних навичок та досвіду викладацької роботи з викладання дисциплін за профілем отриманої спеціальності. Під час проходження педагогічної практики формуються навички педагогічної діяльності та формується власний творчий стиль викладання навчального матеріалу. Педагогічна практика сприятиме розвитку культури спілкування і професійної самосвідомості, формуванню теоретичної, практичної та особистісно-мотиваційної складової аспіранта. Очікується всебічне розуміння методологічних, концептуальних засад організації навчальних занять у вищій школі, набуття педагогічної майстерності з викладання фахової дисципліни, психолого-педагогічних механізмів діяльності викладача та діяльності студентів, а також теоретико-методичних аспектів організації кожної складової професійно-педагогічної діяльності.

1.2 Завдання. У процесі проходження «Педагогічної практики» аспіранти повинні навчитися самостійно планувати структуру навчальних занять, розробляти методику організації взаємодіяльності викладача й студентів, здійснювати підготовку навчальних занять, організовувати навчально-виховний процес як взаємодію викладача і студентів, оцінювати результати навчання відповідно до поставлених цілей, аналізувати проблеми методико-педагогічного та фахового спрямування, приймати рішення щодо їхнього вирішення

1.3. Згідно з вимогами освітньо-наукової програми, аспіранти повинні:

знати:

- норми законодавства про освіту та підзаконні нормативні акти, якими регулюється освітня діяльність;

- психоло-педагогічні основи викладацької та науково-дослідної діяльності; планування сучасної педагогічної роботи;
- передові підходи та методики з викладання обліково-аналітичних дисциплін у вищій школі, основи психолого-педагогічної майстерності;
- методику організації комунікативної діяльності викладача й студентів;
- змістовне наповнення методичного комплексу навчальної дисципліни свого профілю підготовки, а також тенденції сучасних наукових течій та наукових шкіл в обліково-аналітичних науках; вимоги до академічної доброчесності.

вміти :

- критично аналізувати проведені заняття та оцінювати власні педагогічні дії й дії студентів на кожному етапі процесу організації педагогічної практики;
- здійснювати самостійні висновки й приймати рішення щодо вдосконалення кожного етапу заняття;
- встановлювати психологічний контакт з аудиторією та конструктивно спілкуватися з викладачами у процесі аналізу проведених навчальних занять;
- вести наукову дискусію з обліково-аналітичних дисциплін, відстоювати свою точку зору під час аналізу актуальних питань сучасної обліково-аналітичної практики, самостійно проводити аудиторні заняття з використанням засвоєних педагогічних методів і прийомів викладацької діяльності;
- розробляти методичні матеріали до різних видів аудиторних занять;
- використовувати провідні педагогічні методики для найбільш ефективного засвоєння слухачами теоретичних знань та практичних навичок з обліково-аналітичних дисциплін;
- аналізувати власну відповідальність за наслідки впровадження інноваційних педагогічних дій;
- застосовувати зарубіжний викладацький досвід з дотриманням загальноєвропейських норм та стандартів.

набути компетенцій:

Загальнонаукових компетенцій:

- здатність застосовувати знання про психологічні особливості осіб, які беруть участь у навчально-виховному процесі у вищій школі, та знання про механізми функціонування психічних процесів і явищ, які супроводжують викладацьку діяльність;
- вміння та навички ефективного управління навчально-виховним процесом у ВНЗ в рамках дисципліни, яка викладається;
- вміння діагностувати навчальні стилі студентів, визначаючи їхні обмеження та переваги;
- здатність за потреби корегувати навчальний стиль студента;
- вміння вивчати навчальну мотивацію студентів та ефективно стимулювати їх до навчання;
- вміння самостійно планувати структуру навчальних занять, розробляти методику організації взаємодіяльності викладача й студентів, здійснювати підготовку навчальних занять, організовувати навчально-виховний процес як взаємодію викладача і студентів, оцінювати результати навчання відповідно до поставлених цілей, аналізувати проблеми, приймати рішення щодо їхнього вирішення;
- вміння організовувати різні види педагогічної діяльності у вищій школі, виокремлювати критерії оцінки їхньої ефективності, готовність визначати особистісну педагогічну позицію як викладача, здатність проектувати та окреслити модель власної педагогічної діяльності у вищій школі, аналізувати педагогічні ситуації та самостійно приймати рішення.

- вміння аналізувати методи дисципліни щодо поточної і майбутньої науково-педагогічної діяльності;
- обирати засоби комп'ютерного забезпечення для організації педагогічної роботи;
- здатність до критичного аналізу теорій та концепцій, що є підґрунтям сучасних методик викладання у вищій школі;
- вміння оцінювати ефективність методик подачі навчального матеріалу, обирати та/або створювати засоби та стилі викладання, адекватні змісту навчального матеріалу та аудиторії;
- вміння формувати власну обґрунтовану позицію щодорозв'язання проблем, які стосуються викладання у вищій школі;
- вміння критично аналізувати проведені заняття за визначеними критеріями, оцінювати власні педагогічні дії та дії студентів на кожному етапі процесу відповідно до поставленої мети, здійснювати самостійні висновки й приймати рішення щодо вдосконалення кожного етапу заняття;
- здатність критично аналізувати зміст навчальних дисциплін за фахом та узгоджувати його з набутим досвідом й професійною діяльністю майбутніх фахівців, критично оцінювати власні уміння застосовувати організаційно-методичні форми навчання у вищій школі, аналізувати потреби, інтереси, ставлення студентів до навчального процесу, пропонувати ідеї щодо вдосконалення їхніх знань, умінь, формування позитивної мотивації навчання відповідно до їхніх індивідуально-типологічних особливостей.

Спеціальних (фахових) компетенцій:

- обізнаність та вміння розкриття теоретичних та методологічних знань з обліково-аналітичних дисциплін з метою педагогічної практики для студентів вищої школи;
- вміння формувати плани лекційних і практичних занять з “Державного фінансового контролю”;
- здатність викладати навчальний матеріал “Державного фінансового контролю” у доступній і зрозумілій формі для студентів вищої школи;
- здатність організувати навчальний процес в аудиторії із застосуванням сучасних методів інтерактивного спілкування з питань “Державного фінансового контролю”;
- вміння створювати наочне забезпечення для викладання лекцій “Державного фінансового контролю”;
- здатність розробляти методику проведення практичних занять з “Державного фінансового контролю”;
- здатність розробляти сучасні практичні ситуаційні завдання з “Державного фінансового контролю” податкового характеру;
- вміння адаптовувати відомі резонансні ситуації у сфері з державного фінансового контролю до навчально-педагогічного процесу.

Комунікативні навички:

- володіння комунікативними уміннями і навичками, необхідними викладачу для ефективної самопрезентації, публічного виступу, конструктивної міжособової та особистісно-групової взаємодії у ході навчально-виховної діяльності;
- вміння гнучко застосовувати засоби безпосередньої та опосередкованої взаємодії з колегами для обміну педагогічним досвідом та представлення власних методичних розробок (в рамках методичних семінарів, науково-практичних конференцій тощо);
- вміння організувати діалогічне спілкування зі студентами, застосовувати доцільні добування для встановлення контакту з ними, конструктивно спілкуватися з викладачами у процесі аналізу проведених навчальних занять;

- здатність налагоджувати контакт, організовувати діалогічне спілкування зі студентами відповідно до їхніх психологічних особливостей, дотримуватися норм педагогічної етики та педагогічного такту, обирати й застосовувати доцільні стилі педагогічної поведінки у конфліктних ситуаціях, доцільні способи розв'язання конфліктів зі студентами;

- здатність критично оцінювати власні педагогічні уміння відповідно до інноваційних підходів, визначати інноваційні моделі, технології організації навчально-виховного процесу у вищій школі та приймати рішення щодо їхнього застосування, оцінювати власну відповідальність як викладача в організації навчання, взаємодії зі студентами, окреслювати шляхи, засоби вдосконалення власних професійно-педагогічних знань, умінь, розвитку особистісних рис, значущих для педагогічної діяльності.

Для проходження Педагогічної практики відводиться 120 годин / 4 кредити ECTS самостійної роботи.

2. Форма підсумкового контролю успішності навчання.

В кінці семестру оформляється залік за видами проведених робіт та представленого звіту.

3. Засоби діагностики успішності навчання

Для діагностики успішності навчання застосовуються: проведене лекційне та практичні заняття, оцінка за педагогічну майстерність; за навчально-методичну діяльність (опрацювання теоретичного матеріалу, конспект лекції/семінарського заняття); звіт педагогічної практики, рецензії, презентація, відповідь на теоретичні питання.

Враховується відвідування консультацій, занять викладачів, індивідуальна активність.

4. Інформаційний обсяг навчальної дисципліни

Тема 1. Ознайомитися з програмою та необхідними методичними матеріалами асистентської педагогічної практики.

Тема 2. Відвідування лекційних, семінарських, практичних занять, консультацій за профілем наукового керівника та провідних викладачів кафедри.

Тема 3. Опрацювання теоретичного (за необхідності емпіричного) матеріалу для підготовки та проведення занять. Підготовка конспекту лекції, семінарського заняття.

Тема 4. Проведення лекційних занять за профілем спеціальності («Державний фінансовий контроль» Тема лекційного заняття: - «Організація та методика контролю за використанням бюджетних коштів органами Державної аудиторської служби України»; «Організація і методика контролю суб'єктів господарювання органами Державної фіскальної служби України»).

Тема 5. Проведення семінарських/практичних занять за профілем спеціальності (у даному випадку з курсу «Державний фінансовий контроль» Тема лекційного заняття: - «Організація та методика контролю за використанням бюджетних коштів органами Державної аудиторської служби України»; «Організація і методика контролю суб'єктів господарювання органами Державної фіскальної служби України»).

Тема 6. Детальний аналіз проведених занять.

Тема 7. Підготовка звіту з виконання програми педагогічної практики.

Тема 8. Захист педагогічної практики.

5. Рекомендована література

Базова література:

Закон України «Про вищу освіту» № 1556-VII — Закон України, ухвалений Верховною Радою України 1 липня 2014 року. – URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1556-16>.

Безручук С. Напрями удосконалення методики викладання бухгалтерського обліку студентам економічних спеціальностей. / Вісник ЖДТУ. 2013. № 1 (63). - С. 25-28.

Бондар М. Контроль успішності навчання студентів як головний чинник стимулювання процесу навчання. URL: <https://ir.kneu.edu.ua/bitstream/handle/2010/10288/54-58.pdf?sequence=1>.

Городиська В., Пантюк М., Міляєва В. Педагогіка та психологія вищої школи : тексти лекцій. – Дрогобич : Редакційно видавничий відділ ДДПУ, 2014. – 307 с.

Дмитрук В. І., Кушнар'єв В.В. Вища школа на тлі глобалізаційних процесів у контексті Болонського процесу. Імідж сучасного педагога. – 2016. – № 10. – С. 6-9.

Кіндрацька Л. Комплекс облікових дисциплін під час підготовки бакалаврів / Організаційно-методичні аспекти підготовки обліково-аналітичних працівників та підвищення їх кваліфікації. – 2009. URL: <http://ena.lp.edu.ua:8080/bitstream/ntb/2934/1/97.pdf>.

Коваленко О. Правові основи та реалізація закону України "Про вищу освіту" у вітчизняних університетах. Вища освіта України. – 2016. – № 4. – С. 21- 26.

Левочко М.Т. Професійна підготовка майбутніх фахівців економічної галузі: теорія, методика, організація: монографія. Держ. акад. статистики, обліку і аудиту. – К.: ДП «Інформ.-аналіт. агенство», 2009. – 495 с.

Лучко М. Р., Ревасевич І. С. Особистісна адаптованість бухгалтера як провідна характеристика його професіоналізму / Незалежний аудитор. – 2012. – № 1 (III). – С. 10–19.

Нагаєв В. Методика викладання у вищій школі: навчальний посібник. – К.: Центр учбової літератури, 2007. – 232 с.

Євдокимова Н. О. Професійно-психологічний тренінг як технологія становлення професіонала /Актуальні проблеми психології: зб. наук. праць. Екологічна психологія. – 2009. – Вип. 20. – Т. 7. – Ч. 1. – С. 125–128.

Педагогічна та асистентська практика студентів-географів : навч.-метод. посібник / укладач: М.М. Лаврук. – Львів : ЛНУ імені Івана Франка, 2014. – 126 с.

Сисоєва С. О. Інтерактивні технології навчання дорослих: навчально-методичний посібник. НАПН України, Ін-т педагогічної освіти і освіти дорослих. – К.: ВД «ЕКМО», 2011. – 324 с. Стрельников В. Ю. Сучасні технології навчання у вищій школі : модульний посібник для слухачів авторських курсів підвищення кваліфікації викладачів МПК ПУЕТ. – Полтава : ПУЕТ, 2013. – 309 с.

Сокур'янська Л. Г. Реформування вітчизняної вищої школи в оцінках учасників освітнього процесу-Вісник Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна. Серія: Соціологічні дослідження сучасного суспільства: методологія, теорія, методи. - 2016. - Вип. 36. - С. 108-113.

Стефанюк І.Б. Методологічні засади функціонування системи державного внутрішнього фінансового контролю в Україні // Фінанси України, 2011. № 6. С. 100.

Чижевська Л.В. Вимоги до сучасного викладача з облікових дисциплін // Матеріали Міжнародної науково-практичної конференції “Концептуальні підходи до підготовки

спеціалістів з обліку та аудиту в сучасних умовах України”, Харків, 19 березня 2004 р. – С. 42-45.

Чижевська Л.В. Бухгалтерський облік як професійна діяльність: теорія, організація, прогноз розвитку: Монографія. – Житомир: ЖДТУ, 2007. – 528 с.

Чижевська Л.В. Бухгалтерський облік як професійна діяльність : теорія, організація, прогноз розвитку : наукова доповідь за дисертацією на здобуття наукового ступеня докт. економ. наук : 08.00.09. – Житомир, 2007. – 80 с.

Чумакова І.Ю., Шульга Н.В. Державний фінансовий контроль: підручник // за заг. ред. проф., д. е. наук О.А. Петрик. Київ: КНЕУ, 2013. - 379 с.

Шевчук О.А. Державний фінансовий контроль: навч. посібник. Київ: УБС НБУ, 2014. - 418 с.

Швець. В. Болонський процес і стратегія обліково-аналітичної освіти в класичних університетах / Бухгалтерський облік і аудит, Київ, 2008. – С. 7-14;

Швець В. Розвиток обліково-аналітичної освіти і науки у Київському національному університеті імені Тараса Шевченка / К. : Вісник КНУ. Економіка, 2011. – С. 5-8.

Швець В. Бухгалтер: витоки і трансформація професії / Матеріали міжнародної науково-практичної конференції до 20-річчя кафедри обліку і аудиту ІФНТУНГ “Сучасний стан, актуальні проблеми та перспективи розвитку обліку, контролю та аналізу”, м. Івано-Франківськ, 16-17 жовтня 2015 р. Івано-Франківськ : ІФНТУНГ, 2015. – С. 272-274.

Швець В. Є. Експоненціальність та історизм у прогнозуванні розвитку обліково-аналітичних наук / Матеріали міжнародної науково-практичної конференції “Розвиток бухгалтерського обліку, економічного аналізу та аудиту у ХХІ столітті”, м. Житомир, 6-7 листопада 2015 р. Житомир : ЖДТУ, 2015. – С. 106-108.

Швець В. Досвід формування вимог до аудитора в Україні / “Стратегія розвитку аудиту в умовах глобалізації економічних відносин” : Тези доп. міжнародної науково-практичної конф. - Київ : КНТУ, 2016. – URL: <https://knute.edu.ua/file/MTc=/8e68a72e1b708e7d796ef55562f85971.pdf>

Допоміжна література:

Білуха М.Т., Дмитренко М.Г., Микитенко Т.В. Фінансовий контроль: теорія, ревізія, аудит : підручник, 2-ге вид., перероб. і доп. Київ: Українська академія оригінальних ідей, 2006. 888 с.

Дрозд І.К., Шевчук В.О. Державний фінансовий контроль. Навчальний посібник. - К.: ТОВ "Імекс - ЛТД", 2007. - 304 с.

Михнюк М. Майстер-клас як форма обміну передовим педагогічним досвідом / Професійно-технічна освіта. – 2014. – № 2. – С. 49-51.

Мних Є. М., Никонович М.О., Барабаш Н.С та ін Державний фінансовий контроль: методологія і організація: монографія /за ред. Є.В. Мниха. Київ: КНЕУ, 2009. С 41.

Швець В. Є. Виникнення і розвиток економічних студій у Львівському університеті в ХІХ столітті. // Збірник наук.праць ЛНУ ім. І. Франка: Формування ринкової економіки в Україні. – Вип. 32. – Львів: ЛНУ ім. І. Франка, 2012. – С. 303-310.

Швець В. Бухгалтерський облік як навчальна дисципліна у Львівському університеті в ХІХ столітті // Фінанси, облік і аудит: збірник наукових праць. – Вип. 20/1. – Київ: КНЕУ, 2013. - С. 638-645.

Швець В. Є. Науково-практичний внесок Юліана Павликовського у розвиток економічних наук / Торгівля, комерція і підприємництво : збірник наук. праць / [редакц.кол.: Апопій В.В., Куцик П.О., Шевчук В.О. та ін.]. - Львів: Львівська комерційна академія, 2014. – Вип.. 16. - С. 171-175.

Швець В. Є. Праксеологія Тадеуша Котарбінські у контексті проблеми ефективності аудиту в Україні / Наукове забезпечення праксеології аудиту: міжнар. наук.-практ. конф. (Київ, 6-7 листопада 2014 р.) : тези доп. / Відп. ред. Є.В. Мних. – К.: Київ. нац. торг. екон. ун-т, 2014. – С. 130-132.

Інформаційні ресурси:

Бюджетний кодекс України від 08.07.2010 № 2456-VI. URL: zakon.rada.gov.ua/go/2456-17.

Податковий кодекс України від 02.12.2010 № 2755-VI. URL: <http://zakon1.rada.gov.ua/laws/show/2755>

Закон України “Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні” від 16.07.99 р. № 996-XIV. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/996-14>.

Закон України «Про основні засади здійснення державного фінансового контролю в Україні» від 26.01.93 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2939-12>.
"Положення про Державну аудиторську службу України" Затверджено Постановою Кабінету Міністрів України від 03 лютого 2016 року № 43. URL : <https://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/43-2016>

Про утворення міжрегіональних територіальних органів Державної аудиторської служби: Постанова Кабінету Міністрів України від 6 квітня 2016р. № 266. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/266-2016-%D0%BF>.

Автор програми

проф. Швець В. Є.